

Yarpuz 49

Edebiyat Dergisi

ISSN : 2687-2307 Kasım - Aralık 2025

Fotoğraf/ Mehmet GÖNEN

Yasin MORTAŞ * Akif DUT * Kazım GÖK * Sündüs ARSLAN AKÇA * Mehmet MORTAŞ
Mehmet Ali TEK * Ayfer YILDIZ * Alper Gökhan ORTA * Ayşe ARSLAN * Halil İbrahim ÜNLÜ
Davut MORTAŞ * Ahmet Yılmaz TUNCER * Meryem YARDIMCI KÜÇÜK * Dr.Mehmet GÜNEŞ
Yakup GÜMÜŞ * Haşim KALENDER * M.Nihat MALKOÇ * Ramazan DEMİRTAŞ * Faik KUMRU
İlker GÜLBAHAR * Gamze ŞAHİN * Gülçin Yağmur AKBULUT * Ergül ALTAŞ
Sadiye Esmâ KARABULUT * Semih GEÇEN * Ezgi Elçin OYNAK * Ömer Faruk CEBE

Sahibi
Halil DEMİR

Yazı İşleri Müdürü
Halil DEMİR

Genel Yayın Yönetmeni
İlker GÜLBAHAR

Editör / Mizanpaj
Kazım GÖK

Yayın Kurulu
İlker GÜLBAHAR
Kazım GÖK
Mehmet OSMANOĞLU
Akif DUT
Haşim KALENDER
Mehmet GÖREN

Son Okuma
Akif DUT

Fotoğraflar
Ön Kapak: Mehmet GÖREN
Arka kapak: Kazım GÖK

Yazışma ve Gönderi Adresi
Kale Mahallesi Elçibey Caddesi
A101Market Yanı Kat:1 No: 18/B
Afşin/Kahramanmaraş

www.yarpuzedebiyatdergisi.com
Mail:yarpuzedebiyatdergisi@gmail.com

Facebook: Yarpuz Edebiyat Dergisi
Instagram: yarpuzedebiyatdergisi

Yayın Türü: Süreli Yayın
ISSN : 2687-2307 Aylık (e-Dergi)

Yıl: 6 Sayı: 49 (Kasım-Aralık 2025)
İletişim Tel: 0541 629 94 66

Eserlerin hukukî sorumluluğu yazarlarına
aittir. Yarpuz Edebiyat Dergisi'nden
yapılan alıntılarda kaynak gösterilmesi
zorunludur.

Yarpuz Edebiyat Dergisi
Afşin Merkez Yayın Grubu
tarafından çıkarılmaktadır.

Kırk Dokuzuncu Yarpuz
İçindekiler

- Çelişkinin Yankısı -Yasin MORTAŞ - 3
Takvimsiz Duvarlar Akif DUT - 4
Sırtımdaki Çöl – Kazım GÖK - 5
Güz Gazeli - Sündüs ARSLAN AKÇA - 6
Zamanı Olmayan Fanus - Mehmet MORTAŞ - 7
Hamle - Mehmet Ali TEK - 8
Hor Hayat - Ayfer YILDIZ - 9
Payımız - Alper Gökhan ORTA - 10
Sığamıyorum - Ayşe ARSLAN - 11
Sırrı Dökülen Liman - Halil İbrahim ÜNLÜ - 12
Soğuk Aşklar Mevsimi - Davut MORTAŞ - 13
Üç Kişi - Ahmet Yılmaz TUNCER - 14
Muğlak Bir Derinlik - Meryem YARDIMCI KÜÇÜK - 15
Göç Davulu Çalmadan - Dr.Mehmet GÜNEŞ - 16
Ne Hoştur - Yakup GÜMÜŞ - 17
Dayan Kardeşim Dayan - Haşim KALENDER - 18
Ben Hiç Sensiz Kalmadım Ki - M.Nihat MALKOÇ - 19
Ashabıkehf Gerek Bana - Ramazan DEMİRTAŞ - 20
Eski Günler - Faik KUMRU - 21
Üç Küçürek Hikaye – İlker GÜLBAHAR - 22
Mezarlık - Gamze ŞAHİN – 23/24
Kayıp Kentin Işıkları - Gülçin Yağmur AKBULUT - 25
Oyunlar Bize Yasak - Ergül ALTAŞ - 26
Sonbahar - Sadiye Esmâ KARABULUT - 27
Zaman Yaşam Ve İnsanın Hakikati Üzerine
Semih GEÇEN -28/29
Mustafa Uçurum Avucumdaki Rota
Ezgi Elçin OYNAK - 30
Çocukça Düşler - Ömer Faruk CEBE - 31

Çelişkinin Yankısı

Yasin MORTAŞ

çağ ve çiçek
eğilimi
çelişki mi senin kitabında

zan kayıtları tutturan zahir
ikili bakışların altında
gölgesiz kaç titreyiş var / görüyorum

sen
çocuk kuşları öldüreni görmedin mi

akıl kafesinde
göğü ezberleyenlerin tarihi kim
bak/telaşlı saatler yine sıkıştı kalbimize
artık
kaldıralım şu kan içen saatleri kahrımızdan

haydi turalım
turnalar çağırın aşk orucunu
ve sarılıp birbirimize
güz görmeyen bir mevsime açılalım

çocuk kuşlarına
rüzgârsız bir ağaç bulalım

Haydi...

Akif DUT

Takvimsiz Duvarlar

toprağa tutunmayı unutan insanın
kuru bir telaş yayılınca yüzüne
üşür ya hani rüzgara kapılan evlerin perdeleri
sormaya korktuğu haberler dökülür yollara
sonra ayrılıktan göz göz olunca gecenin teni
nasıl dayanır bilir misin
takvimsiz duvarlara yaslanan bir omuz
yokluğun kara yazgısına
nasıl uyanır kuşku denizlerinde boğulan umut
ve atların kara yelesinde nasıl yıkılır bir ses
kimseye soramayınca
unuttum saçlarıma ak düşüren ayların adını
mevsimler gözlerine çıkmıyor artık
anladım şimdi
bir hiçliği yurt tutmakmış
sensiz yürümek

ve bir zaman sonra yokluğunun acısı dindiğinde
yağmur da bırakıp gider ya kokusunu toprağın bağrına
bir kelebek çırpınışı başlar ya kalbim / de
bir akşam alacasında duracak diye korkuyorum

adının dilime dolandığı zamanlarda
belki unutturum sandım
eve ekmek götüren adamların telaşını
tozlu yollarda kaybolan gözlerinin izini bulmak için
korkuyorum çocuklara sormaktan
senin sokağına çıkmaz diye cebimdeki adres.

Sırtımdaki öl

Kazım GÖK

yıllardır yerimde sayıyorum
iki elimde iki valiz
merakınızı gidereceğim
birisinde tonlarca kırgınlık
ötekisinde kurşun gibi
son sözler

dizlerim tutmaz oldu
yoruldum işte
bütün kapılar aralıklı
bütün yollar açık
zaman çağırıp rampa aşağı koşuyor
ama ben gidemem
yüküm çok daha ağır

beklemek kıvıl bir mühür gibi
sırtıma basılı
yere çakılı bir dağ gibiyim

dayandığım tek şey
bir besmele artık

yordüğünü fark etse
eminim
iner sırtımdan
takma adı çöl olan
uçsuz bucaksız o beklemek

güneş
ırmak gelirse
gölgesini bırakacağını beyan ediyor

buralarda
ne çayır çimen çıkar
ne nar ağacı çiçek açar
ne de selvi göğü deler
beklemenin üzerinde
kuşların konacağı bir dal bile yetişmez.

Sündüs ARSLAN AKÇA

Güz Gazeli

Hazân indi gönlüme, kayboldu sözde âhenk.
Varlıkla yokluk aynı terazide oldu denk.

Yol içimde sınandı, yazıldı taş sessiz.
Ömrün macerasına her hatıra bir mihenk.

Nefs meydânı hep dardı sabreden erer sırra,
İnsanın kendi ile bitmez içindeki cenk.

Taç sandığım hislerim yaprak gibi savruldu,
Fenâ bâğında bana kaldı sonunda çelenk.

Seher çöker usulca ömrün aynasında ben,
Çok yanıma kara bağlar öte yanıma rengârenk.

Sevda dağı yücedir arzular yalçın kaya,
Acısı cana işler akıl vurdukça külünk.

Silikleşir yüzlerde zamanın çizdiği hat,
Âşikâr olur sonra yazgıya vurulan benk.

Tozlanmış satırlarda saklıdır izi vaktin,
Sükûtunda çözülen esrârı nakşeder cönk.

Şafak söktü tecelli doğunca söndü sûret,
Tevekkül ile kalbim indiriverdi kepenk.

Zamanı Olmayan Fanus

Mehmet MORTAŞ

biter miydi
sere serpe uğuldayan yalnızlığım

aşk bir devrin şanı olur muydu
yutkunurken boğazımı serinleten
yürüyüşündeki endamın

gözlerin kadar büyük değil miydi
karanlığın berrak ferinde
parıldayan yıldız çalgını

yüzümdeki muhsin dünyaya
bir gamze uhdesi bırakmalıydı
yağmura tutunan gözlerindeki acılar

yanaklarında nehrin kabarması gibi
geceyi sarmalıydı
anlaşılmaz kelimeler

gölgeni yudumlarken
akışı olmayan bir zamanı görmeliydin

maznun bir kelime geçerken dilinden
ışığı olmayan haleye dokunmalıydın

saçlarında lavanta mevsimini öldürürken
gemileri ruhuna batırıp batırıp çıkarmalıydın

Sessiz gülmelerinden kürleri yaparken
halayık vakitlerini tespih gibi dizmeliydin

camdan silueti oynamasan
karanlıktan kuklalar korkutmasaydı bebeleri
ben sere serpe yalnızlığım ile uğraşıyordum

tam da aşk demeseydin sarmaşık türü
muzdarip bir mecnun figürüne hazırlanırken
hazin çağda parçalanmamış olsaydım
tenimde korku tünelleri açılmayacaktı

nümayiş dünyanın kadavrası dans etmeseydi
karanlığın zebanileri uğramazdı ölüm bahçelerine

iliklerimize kadar devran dönmeseydi
ruhumu kemiren
yeryüzünün çarıklı çocukları
yatağını bulmuş rüzgar gibi çağıldarlardı

tarihin vahşi tapınaklarında kurban olmasaydım
ruhumu istismar eden
iki alemini de kaybeden
insan
yeniden doğmazdı.

Mehmet Ali TEK

Hamle

bütün mağlubiyetleri tadarak varacağız zafere
şiiir sonundan başladım bu defa sana
salih'in motivasyonu şehrin karanlığına ışık oldu
hastane önünde zafer şarkılarıyla doktorlar
dünya o'nun dudaklarıyla öptü gazzeli çocuğu

yol varmağa çıkacak, yürümek iki zaferden birine
yol bu dünyanın ağrısını taşıyacak üstünde
kuzeyden güneye sefer, kıyamete dek seninle
kardeşini çocuk omuzlarıyla taşıyor, taşıyor dünyayı
yol yorulmak nedir bilmeyen insanlardan utandı

yediden yetmişe yedi ekimden bir hamle
kimlikleri olmayan çocukların eliyle
gökyüzünden inenler, insanlığın kalbine inzal
ayetler iniyor vicdanlara, kalbi uyuyanların
maskeleri düşüyor, dünyaya sığmayan canilerin

bir dikili ağacım bile olmadı dememi mi bekliyorsunuz
gargatın adı var, zeytin, üzerine yemin edilen
bunca söz, bunca dize bir hayat yumağını çözme telaşı
biz role girmeye çalışalım, tarih tekerrür ederken
dejavu mu yaşanan yoksa yusuf'un mu rüyası?

Hor Hayat

Ayfer YILDIZ

gözlerimi aramayın gözlerimi
parlamayı unuttuğu yeredir ışığı

söylemeyin ağladığımı, söylemeyin mahcûbuma
sıkışmasın yüzüme ince yağmurlar

vesveseli gecelerin
kollarına itildiğim günleri yineliyor hayat
sekmeden, aksamadan yineliyor

kemiklerime kadar dirilen sızılarım
koştursa da vardırıyor ruhumu hayaller avlusuna

ne çok kabusla karıştım yastığımla
çarpıntılardan çekip alırken kalbimi
“bekle!” dedim, “bekle!”
kıyamete soyunan bu yerde
sana göre değilmiş sarılmak

uzak zamanları hatırlayamıyorum
denizsiz diyarlarda gemi beklediğimi de
liman olduğumu anımsıyorum yalnızca

savruk kudretim, kayıplar diyarına girdiğinden beri
ağır geliyor saçlarım omuzlarıma

tek vücut cesedim içli bekleyişlerde
dümeni, yine mevsimlere kırıyor saatler

gözlerime bakmayın gözlerime
beni, kendimden ettiğiniz gözlerime
renklendirdiğim resimlerinizi ç/alamazsınız tuvalerden

tüm z/amanları görüyorum
“kolay gidilmiyormuş dünyadan.”

Alper Gökhan ORTA

Payımız

bir sancının kucağındayız hepimiz
kartvizitimiz ne kadar fiyakalıysa mutluluk o kadar hazır
öyle zor öyle zor ki dersimiz
bizi kendi içimizden kazır

kendi hızımız ve gür sesimiz
sarkıtlar altından geçmek kadar tedirgin
bilmediğin sudan içmek kadar şek
çekmediğin derde sevinmek gibi hin
“kazanacaksın, sen de bir bilet çek.”
hayır, tabi ki, hayat böyle değildi
henüz kuşlar şen, bahçeler gülşen, sular gürbüz gürbüzdü
ilk kelimenin öğretildiği gün başladı her şey
belki bunun için yaratılmamıştı ama
şiiirler bizi gerçekten çok üzdü
tam da bu yüzden ben sana aşkım dedim
tam da bu yüzden mecnun delirdi
suç lidyalıların veya oppenheimer'ın değil
yeri geldiğinde onlar bile sevillebilirdi

geçtiğimiz o ilk yolların karanlığından kalan
hâlâ adı konulmayan şeylerin hatırı
belki bir çiçek yol kenarında
belki de ergenliğimiz
kara tortular barındırmıyordu gökyüzü
şimdi baş başayız bir devlet dairesinde
biz ve titrek çekingenliğimiz

tarihin payımıza düşen kısmıdır burası
hayaller bir iş, bir düğün, bir çeyiz
anı düşünmek andan çok önceye kaldı
bu yüzden gülüyor bize kalabalıklardan
ölümün durmadan parlayan asası.

Sığamıyorum

Ayşe ARSLAN

sustuklarımla sus/a/madıkları arasında kaldığım şiir
çizikle başladı çatlağı yerin
kulağı vardı sağır oldular
uğultu: üzerime yağın toz
öyle ağırdı ki kar soğuğu
çırılçıplak ayaklarını sokuyordu buz
“yılan”
sessiz sedasız gözlerimden akıttığım ve akıt/a/madığım şiir
haziran sapsarı saçlara bürünmüş
kiremit rengi toprak ağlıyor habersiz
bayram da çakışmış ölüm ile
mızımızlanma “haziran” sana kesildi işte tüm acılarımın bileti
güldüklerimle gül/e/mediklerim şiir
sığamıyorum
dar geliyor kelimelerin manası yüreğime
zulüm, ölüm, doğum, bahar, kış, yaşam
yaşadıklarımla yaşa/ya/madıklarımla şiir
elinde çekiç
vurdukça acıtıyor kalbimi
bu anılar canlı kesin
tenimi canımdan sökerek gidiyor
hele bir de uzun yollar var döşeli diken
yalnızlık çöl
içimde yangın geceleri üşütüyor beni
çöz çöz bu bir bilmece
kaç yıl geçti
elinde kalem dejavu
hep aynı son aynı başlangıç
son nokta nokta bitiş
noktadan sonra yeniden büyük büyük harflerle başlar yaşam
rüya mı rüya içinde
bu sallanan gemi benim evim mi
ev bir canavarmış yuttu kelimelerimi
gidişi rüya olsa
ah ne acımasız bir şiir “keşke”
tüm cümleleri yutuyor
ölüm sıfır
ölüm şiir
geride kalanlar hikâye.

Halil İbrahim ÜNLÜ

Sırrı Dökülen Liman

paslı bir rıhtım uykusu, buğu ve sükût,
gölgesi sökülmiş bir seyyahın omzunda.
zaman; ince sızı, hançerli bir bekleyiş,
nefesi ensemde o soğuk misafirin.

avuçlarda geçmişin kar yanığı,
deniz yanar, tuzu yaraya sinmiş.
ufkun koynunda silinirken gençlik,
mizan titrer; aydınlıkla hiçliğin eşliğinde.

melodi susar, gözlerde fer çekilir,
parmak uçlarında can çekişen o تنها dua...
ana kucağından, o kadim ninniden habersiz,
bir dua mı yoksa boşluğa düşen çığlık mı?

göğüs kafesimde narlı bir orman yangını,
soyunur suretler emanet maskesinden.
iki ses yankılanır sonun tenhasında:
biri veda, diğeri mutlak teslimiyet.

göğre açılan el, ışığa duran niyaz,
tekbirin sırrıyla aralanır o ağır kapı.
zaman çözülür, etten ve kemikten sıyrılır mana;
bir süvari gibi sürülür ruh sonsuzluğa.

sis çekilir limandan, geriye kalır huzur,
ne martı çığlığı ne rüzgârın telaşı...
ıslak bir âmin gibi birleşir avuçlar,
vuslat; gaybın en derin kıyısında.

artık ne rıhtım paslıdır ne de yolcu garip,
liman sırrını dökmüş, yük kıyıda kalmış.
o son nefeste açılır ilk göz;
aşığın, maşukuna dönük sonsuz bakışı.

Soğuk Aşklar Mevsimi

Davut MORTAŞ

rüzgâr üşürken kaldırımlarda,
bir sessizlik çöker şehrin yüzüne.
yarım kalmış cümleler donar,
aşkın nefesi bile düşmez gözüne.

kışın saçlarına kar değmiş gibi
solgun bir hatıradır kalpte kalan.
bir gülüşün buğusu uçup gider,
ısınmaz ne eller, ne de yalan.

pencerelerde buğulu bir hüznün,
iki yürek arasında uzak bir yol.
bir zamanlar ateşti gözlerimiz,
şimdi küle dönmüş, sönmüş bir kor.

belki de mevsim değil soğuk olan,
belki de içimiz kardır aslında.
dokunamaz kimse kimseye artık,
aşk donar en ufak kırgınlığında.

ve sabaha karşı ince bir kar,
örter ayrılık izlerini usulca.
kış bitince çiçek açar dünya
ama bazı aşklar kalır hep buzda.

Ahmet Yılmaz TUNCER

Üç Kişi

kurşun yağıyor geceye
bir duvar dibinde
yağmur gibi ıslanıyor bedenlerimiz
üç kişiyiz
yıldız gibi açıyor kızıl gece
ölüm rötarlı bir tren
geldi gelecek bedene
kurşun yağıyor geceye
gökyüzüne kilitlenmiş gözler
iki kişi yerde
ne Allah
ne din
ne iman
sıkıyorlar üstümüze
onlar onlarca biz sadece
üç kişi
ikisi yerde ben
duvarın dibinde
sıkıyorlar üstümüze
bilmiyorlar oysa umutlar
gökyüzünde
sıkıyorlar üstümüze.

Muğlak Bir Derinlik

Meryem YARDIMCI KÜÇÜK

ateşten sarkıtlar
yok edebilir ikimizi
yok olurken gökte
yitirirken tüm ağırlığımı
yere basarken

aklıyor, paklıyor
bir bıçağın zaafı
tüllere tutunmuş karanfilleri

sessiz ve üzgün kanar
yıpranmış bir vakitten
göğsüm deliniyor
bir burgu görkeminde

uygun veda etmeye
yenilgim titrerken
bayrak serinliğinde ellerimde

bu acı benim değil seyrüseferden
karanfil suskun, ırmaklar suskun
ülkemde ve gecemde
muğlak bir derinlik.

Dr.Mehmet GÜNEŞ

Göç Davulu Çalmadan

Kalbe dermân arayan bulur Allah! diyerek.
Gönül müheyyâ olur Resûlullah! diyerek.

“Lâ!” diyenler “illâ”nın sırrından ilhâm alır,
Zât-ı Mevcûd u Meçhûl Ol Padişah diyerek.

“Gül” mushafî sevdânın nûruyla aydınlanan
“Hû” çeker her nefeste, râh-ı felâh diyerek.

“Gül” kokusu sarınca gecenin siyâhını,
Aşka gelir kâinat vakt-i sabah diyerek.

Cân safâya erişir mürşîdin rahlesinde,
Katre ummâna döner sırr-ı dergâh diyerek.

Nâçâr kılar bizleri nefse tutsak olmamız,
Suçlarınız hep zamanı asr-ı günâh diyerek.

Yıllar gazel dökerken ömür sermâyemizden;
Güneş gibi yanarız, yürekten âh diyerek.

“Keşke”lerin, “âh”ların sonu hüsrân olmasın,
Tevbe-i nasûh etsin, kul “Bismillâh!” diyerek.

Ve bir gün birdenbire “kûs-i rihlet” çalınca,
Elvedâ eylesin kimse “Eyvâh!” diyerek.

Ne Hoştur

Yakup GÜMÜŞ

Muhabbet küpünden aşk şerbetini,
Mevlevi bir şevkle tatmak ne hoştur.
İnşirâha muhtaç kalp mabedini,
Dua ile zinde tutmak ne hoştur.

Kütlemiz kaç okka koca cihanda?
Kadre-i damlayız bahr-i ummanda.
Mevla'ya kul-köle olduğun anda
Acziyetin idrak etmek ne hoştur.

Kâh sevinç kâh tasa bu hayat böyle...
Her lahzan imtihan değil mi söyle?
Cennetten taht almak kolay mı öyle?
Gafleti üstünden atmak ne hoştur.

Aşk od'um sönmeden ulaş pervanem,
Matluba ermeye olsun bahanem.
Dolaş ki çevremde yansın bu sinem,
Mum gibi eriyip bitmek ne hoştur.

Hele cem ol da gör zahitler ile!
Sabrın zırh kuşanır çeksen de çile.
Öfken zikir kokar dellensen bile,
O anda öfkeni yutmak ne hoştur.

Tan vaktinde düş ki nurlu yollara
İman şavkı düşsün karanlıklara.
Ruh yelken açınca akça sulara
Sevincine sevinç katmak ne hoştur.

Nefsani arzusun gitme peşinden,
Sakın medet umma son nefesinden,
Ruh kuşun uçunca ten kafesinden;
Ukbaya azıkla gitmek ne hoştur.

Haşim KALENDER

Dayan Kardeşim Dayan

Merhameti bürünmüş mazlum börtü giyenler,
Hayvanları severken insanı unuttunuz.
Onu bunu es geçip illaki ben diyenler,
Sizin ise yapanlar yanlışları tuttunuz.

Çocuklar kesilirken bir adım öte yanda
Okyanusları aşip balina kurtardınız.
İmanın yanında ahlak gerek insanda,
Mazlumları iterken zalimleri sardınız.

Hangi insan hakları, birleşmiş milletleri?
Haça selam dururken hilale karşı durur.
Müslümanlar uykuda, esir hürriyetleri.
Düşman cephede iken kardeş kardeşi vurur.

Gemiyi kurtaranlar kaptan oldu bu çağda,
Çıksın diyor seyreden altta kalanın canı.
Eşkiya bölük bölük şehrimde indi dağda
Gidenler boş gitmedi bozuldu Türk'ün kanı

Ümmet darmadağındır, meydan çakala kaldı.
Kuzu postu giyinmiş kurtlar gezer ortada.
Zulme doydu yerküre, zalimler ki nam saldı.
Mazlumlar can çekiyor geldiğimiz kertede.

Ekmeğe suya muhtaç bizimki ninni çalar,
Ne ettik ki ne deyim gavura hangi hakla!
Her tarafta tecavüz, çocukları parçalar
Asırlardır oynanan oyun geliyor akla.

Bilin ki böyle kalmaz tamamlanacak nuru,
Hizmet etme şerefi her kula nasip olmaz.
Şiddetli kınıyoruz, beylerin tuzu kuru...
Ölüm haktır mutlaktır dünya kimseye kalmaz.

Vahşeti seyrederim, damarda kanım kurur.
Ne derin bir uykudur, uyan Müslüman uyan!
Kalender çağ karanlık, bilmem nereye varır?
Mazluma Allah yardır dayan kardeşim dayan!

Ben Hiç Sensiz Kalmadım ki

M.Nihat MALKOÇ

Gölge gibi peşimdeydin,
Ben hiç sensiz kalmadım ki!
Gece gündüz düşümdeydin,
Ben hiç sensiz kalmadım ki!

Saatleri kuran sendin,
Durduğumda duran sendin,
Sol yanıma yoran sendin;
Ben hiç sensiz kalmadım ki!

Göge baktığımda ay' dın,
Gönül soframızda paydın,
Demini almış bir çaydın;
Ben hiç sensiz kalmadım ki!

Yüce dağ başında kardın,
Göz menzirimde hep vardın,
Alnıma yazılmış yardın,
Ben hiç sensiz kalmadım ki!

Yürekte yanan közdün sen,
Dokunaklı bir sözdün sen,
Düğümlemlerimi çözdün sen;
Ben hiç sensiz kalmadım ki!

Susadığımda pınardın,
Kuştun, dalıma konardın.
Kalbim yıkıktı, onardın.
Ben hiç sensiz kalmadım ki!

Hüzünlerin darasıydın,
Gözlerin en karasıydın,
Yüreğimin yarasıydın,
Ben hiç sensiz kalmadım ki!

Düştüğümde el verendin,
Çıkmazdayken yol verendin,
Has bahçenden gül verendin,
Ben hiç sensiz kalmadım ki!

Kulaklarımda hep sesin,
Gül kokardı gül nefesin,
Sen ölümsüz bir bestesin;
Ben hiç sensiz kalmadım ki!

Ramazan DEMİRTAŞ

Ashabıkehf Gerek Bana

Şu yalan dünyada bir gün sırra kadem basacağım,
Yedi uyur mağarası gibi bir yer gerek bana.
Derin uykulara dalıp üç yüz sana susacağım,
Yedi uyur mağarası gibi bir yer gerek bana.

Candan dostlarla beraber zalimlerden saklanacak,
Nefsin arzusuna hilaf kötülükten paklanacak,
Alnımızda leke olan karalardan aklanacak,
Yedi uyur mağarası gibi bir yer gerek bana.

Uykusunda döne döne hakikat düşü görecek,
Gören olsa korku salan kapıda Kıtmir duracak,
İzlerimi bulanlarda yürek devleti kuracak,
Yedi uyur mağarası gibi bir yer gerek bana.

Hak yoluna sürüsünü feda eden çoban gibi
Nefsini yerlere çalıp Hakkı üstün tutan gibi
Göze daracık bir mekân gönle koca vatan gibi
Yedi uyur mağarası gibi bir yer gerek bana.

Utandığım suçlarımdan başım alıp kaçacağım,
Başımı secdeye koyup ellerimi açacağım,
Emri hak vaki olurken gülümseyip uçacağım,
Yedi uyur mağarası gibi bir yer gerek bana.

Eski Günler

Faik KUMRU

yaşanan seneler boşluğa düştü
muştulu rüyalar yalancı düştü

eski güzel günler nerede şimdi
mevsim hazan oldu vakit ikindi
can bir hiç uğruna koşup tükendi
nisyan süpürgesi silik izlerim

geriye dönemem gelecek uzak
günler pusu kuran zincirli tuzak
ten zalim zindancı ruh garip tutsak
esir alındığım ânı gizlerim

çekilen meşakkat tecrübe olsun
kabul edilirse vecibe olsun
çile dergahına mevhibe olsun
hayat yokuşunda fersiz dizlerim

düşe kalka gittim ağlayıp döndüm
bazen ışıdayıp bazen de söndüm
gelmiş geçmiş derine gömdüm
kimsesiz mezarlık yaslı gözlerim

doldur kadehleri saki için de
ne sırlar saklanır sırlar içinde
şikayet faydasız hüznüm derinde
derde derman tabip hekim gözlerim

hacizli bedenim dilim be dilim
kararmış güneşim sönmüş kandilim
yaralı yüreğim lâl olmuş dilim
itibar görür mü ahraz sözlerim

hakkım verilmesin telin edilsin
gem vurun tenime dizgin edilsin
cümle âlem duysun telkin edilsin
gerçeğe götüren yolu izlerim

bir şaki misali izim sürülsün
sayfalar açılsın hesap görülsün
kalemim kırılsın defter dürülsün
acep hora geçer mi tavizlerim

asırlık dertlerin çaresi teşhis
dünya eleminden ebedi terhis
teraziyle mizan hakiki bahis
istikbal edilen günü özlerim.

İlker GÜLBAHAR

Üç Küçürek Hikâye

DUYGUSUZ EV ALETLERİ

Adam, mutfaktaki sandalyelerden birine oturmuştu. Tezgâhta konuşlanmış tost makinesiyle hareketli bir tartışma içindeydi.

“Sen beni asla anlamak istemiyorsun!” diye bağırdı. “Senin tek işin ekmeği ısıtmak, arasındaki peyniri biraz olsun eritmek. Dünyayı ele geçirmek değil!”

Tost makinesi, kırmızı bir ışıkla göz kırptı adama ve metalik bir sesle cevap verdi: “Klink! Dünyaya gezegeninde, karbonhidrat kontrolü sağlığın ilk adımıdır. Tostunu al, direncimi kırma.”

Adam çaresizce omuz silkti. Sandalyeden kalktı. Elini uzattı. Makinedeki o hafif kızarmış, mis kokulu tost aldı. Hemen ardındaki masaya bıraktı.

“Pekâlâ,” diye fısıldadı, “Ama en azından kızarmış yumurta senin eserin değil, değil mi?”

Tost makinesi birkaç saniye duraksadı, ardından “Fişimi çek, canımı sıkma, daha fazla kızdırma beni!” diye köpürdü. Adam susmak zorunda kaldı. Sessizlik koridorunun uzunluğunu salondan mutfığa uzanan ütünün vızıltısı kısalttı. Fısssss!

TANINMAYAN

Nöroloji polikliniğinin hemen önü... Herkes gibi onlar da sıra bekliyordu. Adam, on iki yaşındaki kızının sol elini sıkıca tutuyordu. Sıramatikte yeni bir isim belirdi: Sema Nur Aksungur. Baba, kızının tuttuğu elini hafifçe hareket ettirerek onun dikkatini çekmeye çalıştı. “Hadi kızım! Sıra bize geldi. İçeriye girelim.” dedi. Kızın bakışları bulanık, yüzü sarıydı. Babasının yüzüne baktı. Kaşlarından ağır olmayanı hafifçe kaldırdı. “Amca!” dedi. “Babam gelsin, içeriye öyle girelim.”

BEKLENTİ

Genişçe bir sokağa girdi. Alnından sızan bir iki damla tere aldırmandan yürüdü. Sekiz on adım sonra durdu. Kâğıt yüklü çek çek arabasını çöpün yanına bıraktı. Biraz soluklanmak istedi. Az önce yüz metre yakın bir yokuş çıkmıştı. Kaldırımdaki bordürün üzerine oturdu. Sokak köpeğinin biri çöp konteynırını kokluyordu. Yırtık ceketinin cebinden peçeteye sarılmış ve poşete konmuş bir avuç tavuk kemiği çıkardı. İki sokak ötedeki çöp konteynırından almıştı onları. Köpeğe temkinlice yaklaştı. Başını okşadı. Peçetenin katlarını açtı. Kemiği köpeğin önüne koydu. Köpek, adamın gözlerine baktı. Kemikleri kütürdete kütürdete yemeye başladı. Adam, kaldırımın kenarına tekrar otururken bir şeyler mırıldanıyordu. Ölüp gideceğiz ya köpek kardeş! Eğer dünyadaki gibi konuşuyor olursak ... Diyeceğim ki Allah’a... Anamı ve babamı hiç görmediğim için adaletinden şüphe duymadım. Burnumu kemerli, boyumu bir elli altı yarattığın için sana darılmak aklımdan bile geçmedi. Göğsümün çıkıntılı, başımın yuvarlak ve iri, bacaklarımın cılız oluşunda hikmetler aradım. Beni çirkin yarattığın için umudumu da sana bağladım. Sana isyanı hiç düşünmedim. Çirkinliğimin verdiği iticilikle beni seven olmadı ama nefsim için harama gözümü de açmadım. Ömrüm yokluk ve yoksulluk içinde geçti. Yine de rızkımı senden bekledim. Hırsızlık yapmadım. Alın terimle helalin peşinden koştum. Allah’ım beni nelere boğacaksın?

Mezarlık

Gamze ŞAHİN

Tepeye çıkan güneşin kavurucu sıcaklığı da bastırınca iyice bunalmıştı. Attığı her adımda elindeki termos bacaklarına çarpıyor, zaten tükenmiş olan tahammülü iyice bitiyordu. Etrafındaki her şeyin canlılığı onun gök rengi gözleri tarafından sislere gömülüyor, geriye gri bir dünya kalıyordu. Yarattığı bu dünyada her varlık varlığıyla o kadar katlanılmazdı ki sanki kuşlar sesleriyle zihnini dolduruyor, sinekler aç çakallar gibi etrafına üşüşüyor, ağaçlar bir gölge bile edemeyecek kadar işlevsizleşiyordu. Büründüğü bu merdümgeriz kişilik öylesine bir hal almıştı ki peşinden gelen torunu Fuat bile onun için bir ıstırap kaynağı olmuştu. Söylenmeye başladı,

- Hayır ne diye iki yıl evvel engel olmadım şu arı işine bulaşmasına? Ne güzel emeklilik için satacağı traktörü. O zaman ne tarlası ne bostanı ne de arısı olacaktı. Alacaktık üç kuruş paramızı. Karı koca yiyip içip oturacaktık aşağı. Şimdi işin yoksa her gün git gel azık götür. Hayır, çok yakın da değil hem gelmişim 60 yaşına. Bacaklarım ağrıyor, onca yol yürümüyorum ki...

O sırada karşıdan omzunda kürekle bir kadın geliyordu. Biraz daha yaklaştığında fark etti komşunun gelini Fatma'yı. Çatık kaşlarını gevşeterek yorgun ve meraklı bir edayla sordu:

- Gız Fatma, hayırdır nerden geliyon böyle?

- Amaan nerden gelicem Fadime yenge? Şu Cıvı-lı Memmed'in bostanın yanında bizim bi yer vardı biliyon, ha oraya iki evlek kartel ekmişim. Onu suvardım işte. Sen nereye? Yine Bircan dayıya yemek mi götürüyon?

- Oy anam bacım hiç sorma başıma bi iş aldım ki... İki tandır ekmeği çıkarmıştım dolaptan sabah bi de dünkü yemeği ısıttım. Onları şu bizim küçük torunun eline verdim de çaya güvenemedim şimdi. Yanar manar, Allah korusun! Zaten anlamadım gitti, sabah beri bi hal var bu çocukta. Acep yine hangi tilki eşiniyo kafasında? Valla artık illahlah ettim bunun azmalarından, kudurmalarından. Zaten yemek falan bahane. Dedesinin yanında dursun, köyde bi yaramazlık yapmasın diye götürüyom bunu yanımda. Hem benim herife de arkadaş olur geceleri.

- Yoksa Bircan dayı geceleri de mi kalıyor orada? Ay yenge hiç korkmuyo mu mezarlığın yanında yatmaya?

Belki de yüzlerce kez duyduğu bu laf, öncesinde onu güldürürken şimdi onu anbean eriten güneşin altında iyice bıkkınlık getirmişti. Ne diye korku yorlardı ki bu kadar mezarlardan? Sonuçta insan hangi sapağa saparsa sapsın paçalarına çamur bulacak ve yolun sonunda karşısına yalnızca orada aydan arı, sudan duru kalabildiği iki metrelik bir mezar çıkacaktı. Ölümsüzlük masallara mahsustu ve öyle de kalacaktı.

Lafı daha fazla uzatmak istemiyordu ama kadının susmaya da niyeti yoktu. Bir şekilde sohbeti bitirip yürümeye devam etti. Gözeyi geçip de mezarlığın önüne geldiğinde bir anlığına duraksadı. Mezarlığa baktı. Mezarlığın duvarları da tıpkı içinde yatanlar gibi zamana yenilmişti. Ufanıp dökülen taş parçaları eski demir kapıyla birleşip yekpare bir hale büründüğünde mezarlık; soğuk, kasvetli bir harabe izlenimi vermekteydi. Belki dıştan görünen bu kasvetli görüntüden sebep Fadime içinden gelen bir dürtüyle genelde mezarlığın içinden geçmekten kaçınırdı. Fakat kimi günler ana babasını ziyaret etmek adına kimi günler yolu biraz daha kısaltmak adına mezarlığın içinden geçerdi. Bugün de zaten yeterince yorulmuş olması hem de geçen gün kocasıyla yaptığı tartışmanın beklediği gibi sona ermemesi canını yeterince sıkıyordu. Hemencecik işini halledip eve dönmek istiyordu. Mezarlığın paslı kapısını rahatsız edici bir gıcırtyla araladı. Yavaş adımlarla yokuşu çıkmaya başladı. Yokuşun sonlarına doğru yaklaştıklarında Fuat durdu. Babaanne-si çocuğun yorulduğunu düşünerek umursamadı. Nasıl olsa arkadan yetişir diyerek yürümeye devam etti. Arkadaki yola çıkınca mezarlığın duvarına yaslandı. Hem biraz soluklanacak hem de Fuat'ın kendisine yetişmesini bekleyecekti. Aradan yaklaşık beş dakika geçti ama Fuat hâlâ dönmemişti. Fadime endişelenmeye başladı. Elindeki poşetleri duvarın dibindeki kavak ağaçlarından birinin altına koydu. Karga falan almasın diye de çarını poşetlerin üstüne örttü. Sonrasında tekrar aşağı yürümeye başladı. Torununu babasının mezarının başında buldu. Elleriyle toprağı kazıyordu. Fadime öfkelen-di, hemen koşup Fuat'ın yanına gitti. Bağır-maya başladı:

- Neydiyon sen, ne diye mezarı kazıyon? Çekil şurdan!

Mezarın yanına geldiğinde Fuat'a tekrar sordu:
- Oğlum hiç mezar kazılır mı? Nerde gördün sen bunu? Çok günah, bir daha görmicem!

Fuat afallamıştı, cevap vermedi. O sırada Fadime mezarın başındaki toprak birikintisini fark etti. Eğildi, eliyle toprağı dağıtırken eline bir şey değdi. Önce ne olduğunu anlayamadı. Avucunu topraktan çıkarıp açtığı anda donup kaldı. Tepeden esen serin rüzgârı hissetti. Rüzgârda sallanan uzun kavakların sesini işitti. Ardından dallardaki serçelerin ötüşleri geldi kulağına. Yeni biçilmiş otların kokusuyla doldu soluğı. Başını kaldırdı, gri gözleri göğe baktı. Gök gözlerine bulaştı ve sonra mavi gözlerinden yağmur damlaları aktı.

Acı bir tebessümle baktı Fuat'a. Zavallı çocuk korkudan titriyordu. Babaannesi ona doğru yöneldiğinde gayriihtiyari iki adım geri gelmişti. Dövmekten korkuyor, kaçmak istiyordu ama yerinden kıpırdıyamıyordu. Sanki ölümler de tıpkı babaannesi gibi hiddetlenmiş, kaçmaması için çocuğun bacaklarından tutuyordu. Babaannesi gitgide yaklaşıyordu Fuat'a. Hafif öne eğik bir vaziyette, yavaş adımlarla ilerliyordu. Geldi, geldi... Ellerini kaldırdı, çocuk korkudan eğdi başını ve minik bedenini aniden yaşlı kadınının kollarında buldu. Babaannesi saçlarını okşadı torununun. Yanaklarını buselele süsledi. Meğer Fuat bayramda topladığı şekerlerden koymuş büyük dedesinin mezarına.

Yarım saat önce varlığını ıstırap sebebi gördüğü çocuk, yaşlı kadının gözleriyle griye boyadığı dünyayı eski haline döndürmüştü. Üç pullu şekerle babaannesine renkleri vermişti. Ne olursa olsun hayat güzeldi ve ölümsüzlük bir çocuğun avucundaki üç şeker demekti.

Kayıp Kentin Işıkları

Gülçin Yağmur AKBULUT

Anahtarsız bir kapının önündeyim. Arkasına geçemiyor, önünden ise ayrılamıyorum. Erken kalan bir geminin limanında anlamsızca beklerken bedenimin her noktasına batan beton çiviler, sinsice kanatmaya devam ediyor avuçlarımda sakladığım mum ışığı gözlerini.

Bu kaçınıcı yaprak dökümü? Kalanlar neden onaramıyor gidenlerin kılıçtan geçirdikleri darmadağın yürekleri? Hiçbir ölüm bir diğer ölüme benze-miyor. Hepsi ayrı bir kolunu kurutuyor akağımızdaki nehirlerin. Albatros kanatlarıyla geçsem uzun vadileri, büyülu Kafdağı eteklerini... O vakit yeniden duyabilir miyim yayla kokulu nefesini? Yeniden yazabilir miyim mutluluğu sahipsiz kalan katıksız öykümüzü?

Haykırayım diyorum. Çılgınlıklarım boğazımın burgaçlarında takılı kaldığı için ancak avaz avaz susmakla yetinebiliyorum. Zamanı geriye alayım diyorum, anıların istasyonuna uğrayan bir tramvay ürpermesinden öteye gidemiyorum. Bir elimle sol yanımda üstünü örtüyor, diğer elimle toprağın bağ-rına dokunuyorum. Bu şekilde kalbimin kalemin-den dökülen yüzlerce düzine sözcüğün karanlığına ışık tuttuğunu düşünüyorum.

Başımı yerden kaldırdığımda yapayalnız olduğumu, arkamdaki o büyük kalabalığın yerinde garip bir suskunluğun efil efil estiğini görüyorum. Gümbür gümbür gümbürdeyen bir öfkenin kucağına düşüyorum. Senden bu kadar kolay vazgeçmenin altındaki vefasızlığın telaşlı hüznü içinde boğulup eridiğini hissediyorum. Nasıl oldu da onlarca insan içinden bir tanesinin bile gidişini duymadım diye kendi kendime sinirli bir tavırla hayıflanıyorum.

Peki, şimdi sana ne olacaktı. Düşüğün o dipsizliğin perdesinde nasıl soluk alıp verecektin. Kaç zaman sonra tamamen çürüyecek hangi börtü böceğin karnını doyuracaktın. Beni en çok acıtan şey, sen menzilin bir tarafındayken benim diğer tarafta olmamdı. İstesem de dokunamıyor, uzanamıyor bin bir çaba göstermeme rağmen seni menzilin karşı tarafına aktaramıyordum. Sana hem çok yakın hem de bir o kadar uzaktım.

Sonra, sonra, sonra... Karnımın üst bölgesinden başlayıp bütün benliğimi saran şiddetli bir sancı iliklerime kadar ilerliyordu. Oysa vakti henüz gelmemişti.

Aniden yoklayıp geçiveren ağırlardan biri olmalıydı. Oturup biraz dinlenirsem geçebileceğini düşündüm.

Ağrının şiddeti kendini iyice hissettirmeye başladı. Dayanılmaz bir sızının pençelerinde kıvranı-yor

dum. Sağımda, solumda ardımda hiç kimsecikler görünmüyordu. Kendimi bir an önce asfalt yola atmalıydım. Sürüne sürüne asfalt yola kadar geldiğimi hatırlıyorum.

Gözümü açtığımda tavanı oldukça yüksek bir odanın içinde buldum kendimi. Benden bir yaş küçük olan kız kardeşim Feraye usulca saçlarını okşuyordu. Kendimi toparlamam uzun sürmedi. En son mezarlıkta olduğumu buraya nasıl geldiğimi kurcalayan bir sürü soruyla beynimin birkaç bölmeye bölündüğünü hissettim.

Aklımın içindeki sorularla savaşırken hasta bakıcı bir bayan ve Feraye'nin yardımıyla tekerlekli sandalye eşliğinde cam bölmeleri bulunan bir fanusun önüne getirildim. Soğuk karlı bir kış sabahında sonsuzluğun girdabına karışan Serdar'ın gözleri, büyük güneşlerin içinden geçmişçesine ıslıl ıslıl bana bakıyordu. Kaybolduğum ormanın içinde, yolumu yitirdiğimi düşünürken uzakta da olsa bir kentin ışıklarını görür gibi oldum.

Ergül ALTAŞ

Oyunlar Bize Yasak

Öğretmenlerimize kalsa biz öğrenci milleti her şeyden şikâyetçiyizdir. Yaz gelir yazdan, kış gelir kıştan şikâyet ederiz. Bir dokun bin ah işit. O kadar yanı. Kendileri ak süttten çıkmış ak kaşıklar. Sütte leke olur bunlarda olmaz. Vara yoğa sinirlenen kendileri değilmiş gibi haklı sebeplerle dile getirdiğimiz isteklerimizi olmadık gerekçelerle geri çevirirler. Azıcık, şikâyet babında sızlanacak olsak aba altından sopa gösterirler. Rehberlik servisine gönderme, müdüre yollama, veliyi okula çağırma, notların belini kırma... Kim korkar bir dudağı yerde bir dudağı gökte devlerden. Masal çağı çoktan bitti, uzay çağının gözünü seveyim.

Maden kendileri burunlarından kıl aldırıyor. Gözünün üstünde kaşın var denilmiyor. Konuşmuyor, konuşturmuyor, dinlemiyorlar. Yelkenleri suya indirip pes mi edelim? Derdi veren dermanını da vermiştir. Yelkenler fora. Aldım elime kalemi, ne kalemi yahu, kalem mi kaldı. Millet aya biz yaya mıyız? Oturdum bilgisayarın başına vurdum klavyenin tuşlarına. Niyetim halis. Hak aramak kutsal bir arayışsa çekilin yoldan Köroğlu geliyor, atımın ayağına taş değmesin, dilim sürçmesin.

Yedi dakikalık teneffüste her şey yasak. Nefes almak bile. Sınıfta durmak, koridorda koşmak, bahçede top oynamak, giriş merdivenlerine oturmak.... Bunca yasak arasında nasıl nefes alınır ki!

Top getiririz alırlar, atık kâğıtları yırtar, eğer, bükker top yaparız; gördüklerinde affetmezler. O emek ürünü canım toplarımız çöp kutusunu boyar. Pet şişe bulur, top yaparız. Yine oyunumuzu oynarız. Sorunlara, engellemelere çözüm bulmada mahiriz mahir olmasına da yine de kâr etmez. Yasak yastır, geniş kapsamlıdır. Bütün top ve benzerlerini kapsar. Emir demiri keser. Elimiz koynumuzda bahçenin bir köşesine çekilir arpacı kumrusu gibi düşünüyoruz. Öğretmenlerimizin en sevdiği halimizdir bu. Ağzı var dili yok, dövene elsiz, sövene dilsiz hali.

Peki, biz teneffüste ne yapacağız, diye sorsak, cevap belli. Onlara göre yapacak onca çok şey var ki. Lavaboya gitmek, su içmek, kantine gitmek, bir şeyler atıştırmak, konuşmak... Oyun bunun neresinde? Teneffüs demek oyun demek bizim gözümüzde. Derslerden başımızı kaldırdığımız bu kızsacık zaman diliminde gönlümüzce koşmak, oynamak, haydi abartalım, amuda kalkmak isteriz. Her şeye bir cevabı olan öğretmenlerimizin buna da bir cevabı var elbette.

Teneffüslerde sınıfta durmanıza izin vermeme-mizin sebebi sağlığınız için sınıfın havalandırılmasının gerekli olması; koridorda koşarsanız çarpışmalar sonucu yaralanmalar oluyor, merdivenlerde otursanız giriş çıkışları engelliyorsunuz; top oynamak için bahçemiz çok küçük, iki üç grup top oynayınca bahçede adım atacak yer kalmıyor. Top çarpmaları, düşmeler, kavgalar da cabası.

Bahane mi yok? Düşeriz diye koşup oynamak yasaksa en iyisi evden dışarı çıkmayalım.

Sokakta başımıza bin türlü kaza gelebilir, birileri yolumuzu kesip paramızı, saatimizi isteyebilir. Olmadı balkonun birinden başımıza saksı düşer.

Yaşayacaksak bunları da bilmeliyiz, görmeliyiz, yaşamalıyız. Hayat böyledir. Biz çiçek miyiz saksıda büyüylim. Büyükler beslesin, suyumuzu versin, hastalandığımızda ilacımızı, sonra öpüp koklasınlar. Öyle mi?

Çocuklar düşse kalka büyür, diyen siz değil misiniz?

Yok, öyle yağma! Yaşamak istiyoruz. Hayata adam gibi hazırlanmak istiyoruz biz. Ders kitaplarındaki bilgiler anca dişimizin kovuğunu doldurur. Bizim zihnimizin ve hayal gücümüzün ucu bucağı yok. Balıklar gibi yüzmek, kuşlar gibi uçmak, rüzgâr gibi esmek isteriz.

Yürüyerek değil koşarak yetişebiliriz hayallerimiz. Koşarken kesilir ayaklarımız yerden, başımız göğe değer. Aya şarkı söyler, yıldızlarla seksek oynarız. Bulutların gözyaşını siler, tellere takılan uçurtmamızı kurtarıyoruz. Bir turna katarına katılıp uzak diyarlarda dolaşırız. Yolumuz Kafdağı'na düşer, Zümrüdüanka'nın kanadında abı hayat aramaya çıkarız.

Elim çizilsin, dizim kanasın, canım yansın ama oyun oynamam engellenmesin. Okulda, parkta oyun oynamama izin vermezseniz televizyon seyretmemden, telefonda, bilgisayarda oyun oynamamdan, sosyal medyada dolaşmamdan şikâyet edemezsiniz, etmemelisiniz.

Evimiz dağılmasın, kirlenmesin; biz çalışıyoruz, kim toplayacak, kim temizleyecek, oturun oturduğunuz yerde, der annemiz. Haklı olabilirler. Bakın hak vermesini, empati kurmasını biliyoruz. Anlatırsanız, anlarız. Siz de bizi anlayın. O zaman ne yapalım. Bir yol gösterin. Madem bu yollardan siz de geçtiniz, bilirsiniz. Engin tecrübelerinizden istifade edelim. Koşmak, oynamak, evin dışına çıkmak yasak... Televizyon seyretmek, telefona bakmak, bilgisayarın başına oturmak yarım saati bilemedin bir saati geçmesin. Azı karar çoğu zarar, dediniz. Anladık, öpüp başımıza koyduk. Haklısın anneciğim, babacığım dedik. Kalan zamanda ne yapalım? Ders mi çalışalım? Çalışıyoruz. Gerçi ne kadar ders çalışsak azdır size göre. Yiyelim, içelim, ders çalışalım. Bizim çocuk olduğumuzu hep unutuyorsunuz. Şarkı söylemek, oyun oynamak, gülmek, eğlenmek en tabii hakkımız değil mi?

Çocukluğumuz kuşatma altında. Okulda öğretmenlerimiz, evde anne babamız gölge gibi peşimizde. Yapma, etme, tutma, koşma, konuşma... Ellerin görebileceği yerde olsun. Denetim şart.

Evde sökağa, okulda bahçeye pencereden bakarız. Pencere kapalıdır. Camı açsan parmaklık, parmaklığı açsan yüksek... Kanatlarımız yolunmuş uçamayız. Kuşlara, ağaçlara, uçana kaçana uzaktan bakarız. Uzaklar bize yasak.

Sokaklardan, parklardan, oyunlardan elimizi eteğimizi çektiğimiz doğrudur. Bizim için hayatın ritmi sanal ortamlarda atıyorsa bunun sorumlusu biz değiliz.

Sonbahar

Sadiye Esma KARABULUT

Sonbahardı mevsim. Akşam çöküyordu. Dilimlenmiş kara bulutlar yağmurun habercisiydi. Hafif sisli hava, tabiatı görünmez kılıyordu.

Sıra sıra dizilmiş çam ağaçları, irili ufaklı yola eşlik ediyordu. Uzaktaki sarı alt tonu, yeşil, koyu yeşil; sürülmüş tarlaların toprak rengi arka planını oluşturuyordu. Kırmızıya ve sarıya çalan armut ağaçlarının yaprakları usulca salınıyordu.

...

Ayak sesleri asfaltı döverek geliyordu. Siyah ayakkabılarını yarım giymişti.

Birden cüzdanını açtı. Siyah çerçeveli gözlüğünün altından gözlerini hafif kısarak parayı saydı. 700 tl.

-Kızım al bunu.

-Tamam baba.

-Bir kere daha sarılalım, diğer geldiğinde ya görürsün ya göremezsın beni.

Baba, gözlüğünü çıkarttı. Art ardına iri tombul damlalar yuvarlandı gözlerinden. Burnunu ceketinin yeline sildi. Sanki dağlar duman aldı da ciğerine doldu. Koca bir öksürük patlattı. Kız, babasının ağladığını ilk kez görüyordu. Otobüs sağa doğru yaklaştı. Bavulu bagaj bölmesine götürdü muavin. Baba arkasına bakmadan arabaya doğru yürüdü. Hıçkırıklarını ayak seslerine gömercesine... Ağaçlar kırmızı yapraklarını rüzgârda savururken;

Sonbahardı mevsim. Son/bahar.

Semih GEÇEN

Zaman, Yaşam ve
İnsanın Hakikâtı Üzerine

Yaşamak veya yaşamda kalmak: Biri ötekinin yerine kullanılabilir mi, söz gelimi bugün aramızda yaşayan herkes yaşamda mıdır, yaşamak için bir suret şart mıdır? Her canlı yaşıyor demeli mi yoksa yaşamda kalıyor demekle mi yetinmeli?

Yaşamda kalmak fiziksel canlılıktır; sözelimi dallarını sonsuz göğe açmış temaşa halinde bir kızılçam, kanatları kar tanelerini dahi incitmesin diye zarafetle uçan kar beyazı bir gök güvercini veya tüm büyüklüğüne ve heybetine rağmen kuş yürekli uysal bir mavi balina, tüm bunlar canlıdırlar ve yaşamda kalmak için soluksuz deveran ederler.

Ancak ve yalnız temel ihtiyaçlarla varlığını sürdürmek gayri iradi canlıların doğası gereğidir ve olması gerekendir, ne yargılanırlar ne de yadırganırlar. Peki ya iradi varlıklar: Hayatın çok yıkıcı ve ağır koşullarıyla sınanan ve tüm deveranını gayri ihtiyari temel ihtiyaçlar istikametinde tanzim etmek zorunda kalan insanlar elbette belli bir ölçüde mazurdurlar ve bu iktifa hâli bağışlanabilir; zira insaf bunu gerektirir. Ya, yaşamaya imkân olup da yaşamda kalmakla yetinenler hoş görülmesi midirler?

Termodinamiğin ikinci yasası olan entropi yasası evrenin en temel yasalarından biri olarak kabul edilir ve evrende düzensizliğin sürekli olarak tek yönlü arttığını söyler, yani evren oluştan bozuluşa doğru eğilim halindedir. İnsanın fiziksel sürecini ele alalım doğar, büyür, gençliğinde gücünün zirvesindedir, orta yaşa doğru fiziksel aksamalara dair sinyaller gelir, ilk yaşlılık belirtileriyle insanda panik başlar, orta yaşlılıkta çaresiz bir kabulleniş olur, ileri yaşlılıkta ise ekseriyetle hafıza kaybından mütevellit büyük kopuş ile süreç neticelenir.

İnsanın iç dünyası da benzer süreçlere yazgılıdır. İnsan hayata masum duygularla, iyi niyetlerle, saf düşüncelerle başlar. Zamanla ve yaşanmışlıklarla insan bu yetilerini birer birer yitirmeyi öğrenir. Toplum tarafından masum duyguları incitilir, iyi niyetleri sorguya çekilir, saf düşünceleri alay konusu edilir. Böylece kendisinden ayrı düşen, özüne yabancı kalan insan varlığa şahit olmak yerine sahip olmak sanısına-sanrısına kapılır.

Peki, zamanın ve hayatın yıkıcı etkisine karşı ne yapmalı, ne tedbir almalı? Zamana ve hayata ve

onu türlü vaatlerle yeraltına çeken arzularına ve korkularına karşı meydan okumalı, her gününü son gün kıymetinde bilip cesaretle yaşamalı. Peki ya yaşamak onun doğası nedir, yaşamda kalmak kaygısından yükselip yaşamaya nereden başlamalı?

Yaşamaya başlamanın ilk şartı büyük varlık sorularıyla yüzleşmektir, bunun için büyük sorular sormalıyız. Ha, bu arada büyük sorular karmaşık felsefi sorular değildir. Büyük sorular bir çocuk masumiyetiyle sorulan, ihtişamını sadeliğinden alan basit sorulardır. Büyük varlık soruları ise temelde iki tanedir: Nereden geldim ve ölünce ne olacağım? İnsan hayatını şekillendiren esasta bu iki sorudur. Zira tüm yaşamımız eninde sonunda varlığımıza atıfta bulunduğumuz kaynağa sadakatle şekilleniyor? Yaşamın kaynağına dair yapılan atıf nihayetinde yaşamdan sonrasını da doğal olarak belirler. En azından bizim zihnimizde bu böyledir ve başlatan aynı zamanda nihayete de erdiredir. Varlık sorularını ciddiye almayan yaşamda ciddiye almaz ve henüz ona ulaşmadan yaşamda kalmakla yetinmemizi söyler. Dolayısıyla yaşamak ciddi bir iştir, gereken özveriye ve ciddiyeti bekler bizden.

Kant aydınlanma için “İnsanın aklını kullanmaya cüret etmesidir.” der. Varlık sorularına ciddiyetle yaklaşmak için bu söz iyi bir başlangıç noktası olabilir. Bu soruları ciddiye almayanların ödünç alınmış cevaplarının iyiliğe dair dönüştürücü kudretinin olmadığı yeterince açıktır.

Bu faslı geçtiğimizi varsayalım: Varlık sorularıyla yüzleştik, gereken ihtimamı gösterdik ve büyük sorulara büyük cevaplar aldık. Artık yaşamaya başlayabilir miyiz? Evet, başlayabiliriz ancak sadece bir başlangıç yapabiliriz. İşte orada başka büyük bir soruyla karşılaşırız: Hangi menzil üzere yön tayin edeceğiz, yaşam gemisi dev okyanuslarda kendi yolunu yani hakikatini nasıl bulacak? Herkes kendi hakikatinin sırrına vakıf olma sorumluluğuyla doğar. Yaşamak insanın kendi hakikatinin peşinde koşmasıdır.

Hakikatinin peşinde koşmayansa sadece yaşamda kalmakla yetinir, neyle yetindiğini ve neyi yitirdiğini bilmeden. Peki, hakikat nedir? Tek midir, yok değilse herkesin hakikati farklı mıdır?

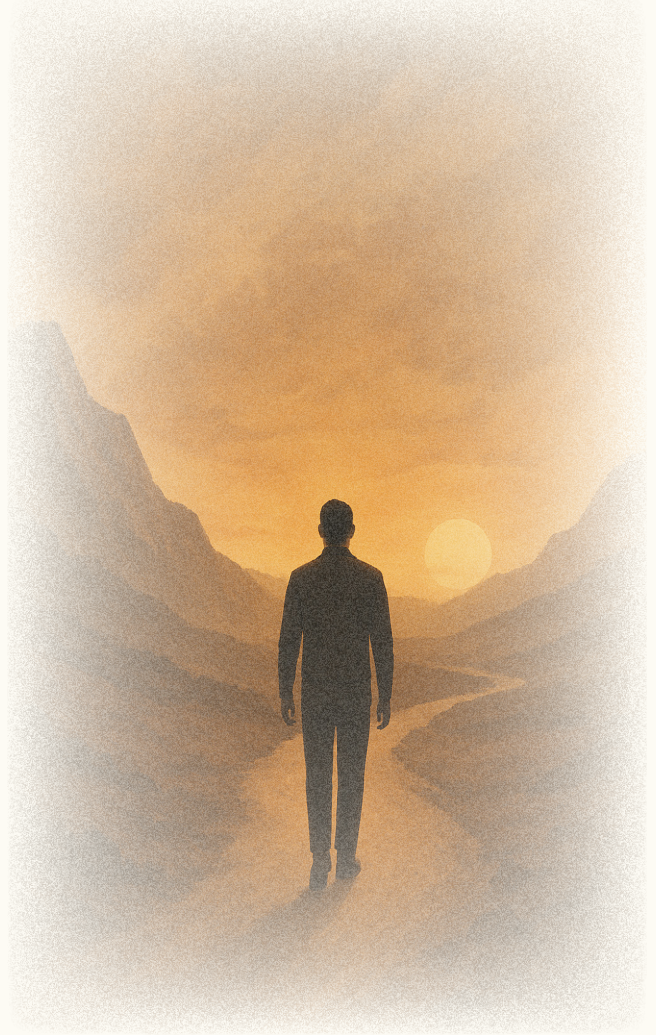
Hakikat tam olarak bilinebilir mi, bildirilebilir mi? Hakikatin kaynağı nedir?

Bize göre hakikat evvela ikiye ayrılır: Mutlak hakikat ve mukayyet hakikat. Mutlak hakikat tektir, kudretini tekliğinden ve kaynağını tek olandan alır. Kadim olandır. Zamandan ve mekândan bağımsız, değişmez ve sarsılmaz olandır. Sebeplerin sebebi, hakikatlerin hakikatidir. Mukayyet hakikat ise zamana ve mekâna bağlı olanların hakikatidir ve tek değildir. Her insanın hakikati kendine özgüdür. İnsanın birinci hakikati doğar doğmaz ölüme yazgılı oluşudur. Her insan kendi ölümüne yazgılıdır. Bu sebeple insanın ilk hakikati ilk çelişkisidir: Öleceğini bilmek ama yine de ölmeyecekmiş gibi yaşamak. Bu ilk hakikati yani öleceğini bilmek önemli olanla önemsizi, gerekli olanla gereksizi, değerli olanla değersiz olanı karşıtların yaşamdaki yerini belirler, her şeyi layık olduğu yere tayin eder. Bu ise yaşamın altın değerindeki iki kavramına zemin hazırlar: Denge ve ölçü.

İnsanın ikinci hakikati varlık sorularıyla yüzleşmek zorunda oluşu ve dolayısıyla yaratıcıyı anlamak mecburiyetinde kalışı, ancak O'nu tümüyle kavramanın mümkün olamayacağını bilmenin çelişkisini derinden hissedişidir. İnsanın üçüncü hakikati doğar doğmaz üzerine giydirilen ve bir ömür onlarla yaşamak zorunda bırakılan çeşitli esvaplarla hesaplaşmak mecburiyetinde kalışı, bunların kendi hakikatini görmeye engel birer perde olup olmadığını anlamak zorunda oluşu ve tüm bu bilinmezlerle rağmen yolunu bulmak için tercihlerini yaparken özgür irade sorununu hiçbir zaman tam olarak çözemeyecek oluşudur.

İnsanın bir diğer hakikati ise onu göklere çıkabilecek kudreti ve yeraltına itebilecek sefaleti bil kuvve (potansiyel olarak) iç dünyasında barındırıyor oluşudur. Azametimizin ve sefaletimizin kaynağı içeridedir başka yerde değil...

İnsanın hakikati çoktur, herkes kendi hakikatinin peşine düşmekle mükelleftir. Zaman ve hayat yıpratıcı etkisiyle buna engel olur. Hakikat için solumsuzca direnmek gerek. İyi olmak yetmez, iyi kalmak gerek. Göklere yükselmek için içe dönmek, içe bakmak, zatımıza ve O'nun zatına bakmak gerek, sufice değişle "dönende duranı, duranda döneni görmek" gerek. Ölümden önce bir yaşamın olduğunu bilmek ve ölmekten önce yaşamak gerek.

Ezgi Elçin OYNAK

Mustafa Uçurum
Avcumdaki Rota

Mustafa Uçurum, tanıdığım en üretken ve çalışkan yazarlardan. Her ay neredeyse tüm edebiyat dergilerinde yazıyor ve tüm edebiyat dergilerini de her ay inceleyerek yorumlarda bulunuyor. Kesinlikle kolay bir iş değil. TÜRDEB tarafından 2020 yılında “Dergi Dostu Yazar Ödülü”nü almıştı. Bu işi yapması, yazı hayatında olup Mustafa Uçurum’u takip eden herkes için de verimli oluyor. Edebiyat dünyasının temel taşı olan bu dergiler ile bu kadar ilgili olmasının onun yazı hayatında daha verimli olmasını sağladığını düşünüyorum. Öyle ki ben daha iki sayfalık bir yazıyı bitirmeden o yeni bir kitap çıkarmış; ismi Avcumdaki Rota. Deneme türünde bir eser.

Uçurum, “yazının ona keyif verdiğini ve çok rahat yazdığını” söyler. Deneme türü için ise “hayatı okumak” ifadesini kullanır. Kesinlikle haklı. İlham ve birikimleri onun daha hızlı ve akıcı yazmasını sağlıyor. Yazdıkça da yazmaktan ilham almaya devam ediyor. Yazılarında bunu görebiliyorum. Bu yüzden de deneme konusunda çok başarılı bir yazar. Yazılarında bazen kendi anılarından da bahsettiği gibi “hayatı okurken” kendi de o durumun içinden geçiyormuşçasına yazıyor. Böylece yazarı yanı başında görüyor insan.

Kitaptaki yazılar iki ayrı başlık altında toplanmış. Hayatın Rotası ve Şehrin Rotası.

Bir Güzellik Yap başlıklı yazı ile başlıyor kitap. Altını çizdiğim bir cümle var:

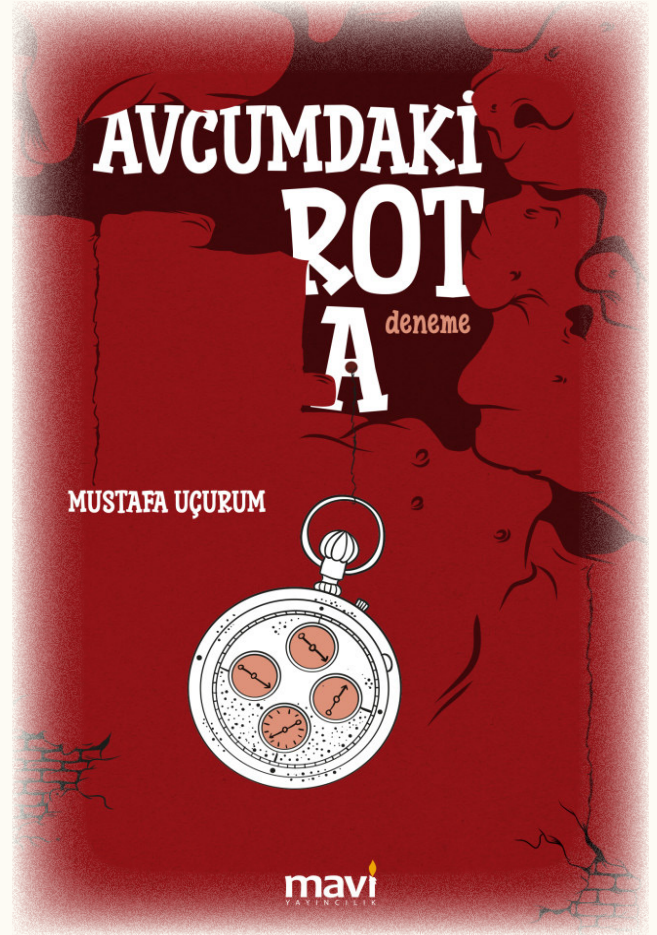
“Gece de güzeldir aslında. Yeter ki aklıma gelmesin içimi ürperten sesler.”

Kitabın daha başlarında insanın enerjisini yükselten bir yazı ile devam ediyor: En Güzel Moda. Kitap ve okuma modasından bahsediyor. Kesinlikle biz yazıp çizen ve okuyan kişiler için gülümseten bir yazı olmuş. “İşte bu modayı çok sevdim. Modaya karşı olan bütün muhalif yanlarımı konu kitaplar olunca gönül rahatlığıyla terk edebilirim.” diyor.

Güzel İşler, Çayın Demi, Birbirinizi Sevmedikçe, Bozkırda Yol Halleri ve Kaybolmak Gibisi Yok kitapları en sevdiğim yazılardan birkaçı.

Bu kitap diğerlerinden biraz daha farklı geldi bana. Yazarın konulardaki tutumundan ne kadar birikimli ve manevi olarak dolu olduğunu çok net okuyabilirsiniz. Çünkü manevi olgunluğa eriştikçe insan kendi rotasını daha iyi çiziyor. Belki de yazdıklarıyla “Bu işlerin rotasını avcumun içi gibi biliyorum.” demiş olabilir.

Yazının başında söylediğim, latife değildi. Ben daha bu yazıyı bitirirken Mustafa Uçurum’un yeni bir kitabının daha çıktığını öğrendim. Bence onu örnek almalı ve kendime yazı konusunda daha hızlı bir rota çizmeliyim.

Çocukça Düşler

Ömer Faruk CEBE

Ağlamaktan kızaran gözlerimizle soğuktan kızaran küçük ellerimizin başkalaşma yarışına girdiği zamanlar yaşadık dostlarım.

Küçük omuzlarımızdan on yaş daha ağır yüklerin altına girip oradan sağlam çıkmaya çabaladığımız günlerimiz oldu.

Çocuk kalbimize iyi gelen her ne varsa uzaktan baktığımız, kimi zaman bir vitrin camının önünden bakıyormuşçasına yaklaştığımız ama o camın birden buharlanıp hayal meyal bir silüet olarak kalan oyuncak düşlerimiz vardı bizim de.

Ucu kıvrılarak halkalaştırılmış bir demir çubuğa geçirdiğimiz bir çivinin iki yanına kullanılmayan lastik ayakkabılardan kestiğimiz yuvarlak parçalardan tekerlek yapar, renkli pil kapakları ile bu ilkel arabaları süsler, tozlu veya çamurlu sokaklarda bunlarla araba diye oynardık yahut oynamaya çalışırdık. Zira çok uzun sürmezdi bu oyun kurma çabamız. Yapılması gereken bir işin varlığını bildiren can sıkıcı bir sesleniş, tüm oyunun ortasına kara bir haber olarak çöreklenir; sonraki günlerde tekrar buluşmak üzere sözleşirken o günün çok zor geldiğini bilmenin burukluğuyla yapılması gereken, oyunbozan o işin başına ve peşine giderdik. Oyunumuz bozuldu diye ağlamaya hakkımız zaten yoktu da buna üzölmeye vaktimiz de yoktu sanki. Omuzlarımızdan taşan bir görev, eksiksiz ve zamanında yapılmalıydı çünkü. Görevin peşine hemencecik düşme zorunluluğu, yarım kalan oyunlarımıza ve hayallerimize hayıflanma hakkını küçük ellerimizden alıveriyordu.

İş baskısının olmadığı tek yer okuldu belki de. Ama oraya da gitmek zor olurdu çoğu zaman. Hele eli boş gitmek hem arkadaşlarının hem de öğretmenlerinin kınayan bakışlarına maruz kalmak anlamına gelirdi. İyi bilirdi bunu herkes. Bir omzumuzla çantamızı asardık, gerçekten asardık. Çanta olsa sırtımıza takardık ama bez torbaları çanta olarak kullandığımızdan dolayı çantamızı omzumuzla takardık. Boş kalan kolumuzun altına da odun veya tezek kısıtırdık. Bunları götürmezsek sınıfın küçük sobasının bize küsüp ısıtma görevini yerine getirme konusunda isteksiz davranacağını düşünürdük. Öğretmen korkusundan bahsetmek bile istemiyorum hiç.

Karla kaplı tarlalardan bata çıka geçip güç bela ulaştığımız tek sınıflı köy okulunun ellerimizi ısıtmaya çabalayan küçük sobasının cılız ateşinin etrafında kurduğumuz masum hayaller bile o köyün sınırlarını aşamıyordu. Kendi yağında kavrılmaya alışmış minnacık dünyamızın içinde her güçlüğe göğüs germeye alıştırılmış zihnimiz, bu hayatın neden böyle yaşanması gerektiğini sorgulamaktan fersah fersah uzaktı.

O sobacık boyundan büyük soğuca nasıl baş kaldirıyorsa biz de öyle kafa tutuyorduk zorlu yaşam koşullarına. Birleştirilmiş bir sınıfta öğretmenin bir öğrenciye ayırabileceği zaman bir dakika bile olmazdı. Biz de sınıfta zamanı hep birbirimize ayırır, kaçamak bakışlarla küçük haylazlıkların teori ve pratiğini planlar, ortaya çıkması muhtemel eğlencenin hayaline dudak ucumuzla gülümserdik. Şen kakhahalar atmanın ya da başka birinin duyacağı şekilde gülmenin altından kalkılması zor faturalarının olduğu sınıf ortamlarında karşıladık biz hayatı. Gülmek ne kadar da büyük ayrıcalıklmış a dostlar!

Zaman ve zemin döndü yuvarlandı bugünlere getirdi bizi. Ara ara hatırladığımız bu zorluklar, zamanı çocuklarının onca kolaylık içinde yaşadıkları içsel sıkıntıları düşündükçe “Biz ne güzel çocukluk yaşadık.” dedirtiyor. Her şeyi derleyip toplayıp bir akran zorbalığı torbasına sıkıştırarak analize zorlasak kendimizi, şartlara bağlı yaşadığımız zor zamanları sitayişle yad ederiz.

Sınıfımızdan biri düşüp elinde ayağında bir sıyrık olduğunda her birimiz başına toplasır bir ihtiyacı olup olmadığını sorar, üstünü başını temizleyip onu mutlu etmeye çalışırdık. Vakta ki gelindi bu günlere, düşene bir tekme vuran, vuramıyorsa da bir sotede kıs kıs gülen “birey”lerle doldu parklar ve okul bahçeleri.

Sözün özü aziz dostlar, eskiler güzeldi, eskiden güzeldi. Bizde de eskiye rağbet başladığına göre eskidik demek ki.

